

Leerbijeenkomst - Bejegening jongeren 16-23 jaar door jeugdprofessionals

Onderdeel van leermodule *Bejegening jongeren 16-23 jaar door jeugdprofessionals*

[invullen uitvoerende organisatie]

[invullen naam uitvoeder(s)]

[invullen datum]

Wat is bejegening?

“Ja het is meer qua, hoe zeg je dat, qua houding van sommigen vind ik. Ze hebben wel altijd geholpen alleen van sommigen voelde het niet echt alsof ze het echt wouden alsof het meer was van ‘o doe jij hem maar, ja maar, nee gewoon doen’. Weet je, zo is het bij twee overgekomen op mij.”

(jongen, 17 jaar)

Wat is goede bejegening?

Algemeen

Betrouwbaar zijn, duidelijk zijn, betrokken zijn, naast de cliënt staan, een positieve houding, respect hebben

➤ Invulling van de aspecten is per doelgroep anders

Opdracht

- a) Kenmerken jongeren 16-23 jaar
- b) Consequenties voor de omgang met de jongere

Wat zijn kenmerken van jongeren 16-23 jaar in de jeugdhulp?

Kenmerken jongeren 16-23 jaar	Consequenties in de hulp en begeleiding
Onafhankelijkheidsstreven	Zelf doen, zelf beslissen en fouten mogen maken
Ook nog afhankelijk	Iemand nodig op wie ze kunnen terugvallen, professional die vertrouwen uitstraalt
Zorgmoe en allergisch voor problematiseren	Eerst luisteren en niet bevoogden, samen onderzoeken vanuit een positieve benadering
Moeite met overzicht houden, overzien consequenties lange termijn	Hulp bij praktische zaken, flexibele houding professional

- Bepaalde groep: extra investeren in vertrouwensrelatie

Goede bejegening jongeren 16-23 jaar in de jeugdhulp

Centrale aspecten

- Oprechte betrokkenheid
- Echtheid
- Onvoorwaardelijke acceptatie
- Betrouwbaarheid
- Beschikbaarheid
- Positieve bekrachtiging

Oprechte betrokkenheid

“[...] je hebt van die begeleiders waarvan je kan zien, diegene doet het niet voor het geld of voor het werk of voor de regels, diegene doet het voor jou. Snap je? [...]”

(jongen, 17 jaar)

“[...] Herkend worden, erkend worden. Dat is heel fijn. Je komt hier binnen en het is van ‘oh hoe ging het met je toets vorige week?’ Dat betekent dat iemand naar je luistert.”

(meisje, 16 jaar)

Echt-zijn

*“[...] anders gaan mensen je doorhebben, dat klinkt heel lullig
maar ik heb heel veel hulpverleners gezien en ik kan zo
aanwijzen wie er uit het boekje werkt van ‘zo is het en zo hoort
het’ en wie er zijn eigen draai aan geeft.”*

(meisje 19 jaar)

Onvoorwaardelijke acceptatie

*“Geduld is key.”
(meisje, 26 jaar)*

*“Ik scheld heel veel en dat is echt een dingetje. Ik maak alles altijd groter in mijn woorden. Maar zij kan dat hebben. Ze vindt het juist goed en wil dat je zo oprecht en eerlijk mogelijk bent. Dat is gewoon fijn.”
(meisje, 16 jaar)*

Betrouwbaarheid en beschikbaarheid

“[...] Ik hoef niet meer met jou te spreken als jij weet dat je het toch niet gaat doen. Zeg me gewoon eerlijk van ‘eh, ik kan dat en dat voor je doen’ in plaats van dat je gaat zeggen ‘ja, ik ga dat en dat voor je doen’ en dan laat je niks van je horen.”

(meisje, 18 jaar)

“Ze nemen echt de tijd voor je en gaan lekker met je zitten. En als er dan een leerling buiten zit te wachten zeggen ze dat diegene nog heel even moet wachten, maar straks ook alle tijd krijgt.”

(meisje, 16 jaar)

Positieve bekrachtiging

*“Iedereen heeft een cheerleader nodig.”
(meisje, 26 jaar)*

Wat vraagt goede bejegening?

Professional(s)

- Bewustwording (belang / bejegening als expertise)
- Kennis
- Gedrag en houding
- Omgaan met dilemma's

Randvoorwaarden (=beleid!)

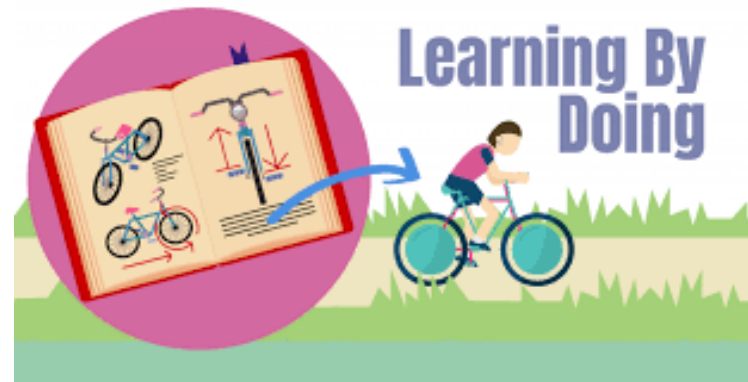
- Ruimte, tijd, professionele ruimte
 - Continue leren en ontwikkelen
- Hoe leer je dit?

Duurzame expertise en gedragsverandering:

Betekenisvol leren

Leren door te doen (en ondergaan)

Leervormen in de alledaagse praktijk

Uitwisseling en reflectie; Uitvoering en (video)feedback;
Intervisie en casuïstiekbepreking; Kennisbijeenkomsten;
Oefenen en ondergaan

Uitwisseling en betekenisverlening: Bejegening in de eigen beroepspraktijk

- Uitdiepen *good practice*
- Uitdiepen *bad practice*
- Gezamenlijke vuistregels goede bejegening jongeren 16-23 jaar?

Aan de slag!

Rollenspel drietal: Jongere, Professional, Observant

Werkwijze

- De 'jongeren' verlaten de ruimte en krijgen een briefje met aanwijzingen voor de te spelen rol
- De 'professional' bekijkt de casus en de opdracht voor de professional
- De observant bekijkt de reflectietool (gedragsindicatoren professional)
- De 'jongeren' worden naar binnen geroepen en spelen hun rol; de professional probeert de opdracht met bejegening uit te voeren
- Na 5-7 minuten legt de trainer de gesprekken stil
- Nabespreken aan de hand van de reflectietool
- Was er sprake van een goede bejegening door de professional (zie criteria)?
- Voelde de jongere zich gehoord/gesteund/veilig (zie reflectievragen)?

Casus 1

Setting: gesprek met de mentor in een klaslokaal

Jongere: Eric, man, 19 jaar

Context: Eric zit voor derde keer in het eerste schooljaar van een creatieve opleiding (waarvan twee jaar op een andere school). De mentor heeft hem opgeroepen voor een gesprek vanwege verzuim en omdat hij opdrachten niet inlevert. Het heeft 4 maanden geduurd voordat hij uiteindelijk op gesprek komt (met enige druk van zijn mentor).

Typerend citaat: “Hoezo doet school zo moeilijk? Ze zien toch dat ik goed ben in dit vak? Waarom moet ik dan per se de lessen volgen?”

Opdracht professional

Als mentor wil je Eric niet wegduwen, maar hem wel duidelijk maken dat een diploma halen vereist dat je aan bepaalde voorwaarden voldoet, zoals aanwezig zijn en het afronden van opdrachten.

Reflectie

Professional

- Wat roept de jongere bij je op in je professionele rol?
- Hoe ben je daarmee omgegaan?

Jongere

- Hoe voelde het voor jou als jongere?
- Wat vond je prettig en wat vond je minder prettig?

Observant

- Welke strategie heeft de professional gekozen?
- Bespreek de strategie in het licht van de reflectietool.
- Zijn er verbeterpunten?

Casus 2

Setting: gesprek met een straathoekwerker in een gespreksruimte in het wijkgebouw

Jongere: Samantha, vrouw, 18 jaar

Context: Samantha is aangemeld in verband met woonproblematiek. Ze verblijft op dit moment bij een vriendin omdat het thuis niet ging. Tijdens een eerste afspraak is de situatie en voorgeschiedenis enigszins in kaart gebracht. Er was een vervolgspraak ingepland om elkaar nog een keer te zien en samen een plan te maken voor de komende tijd. Samantha is toen niet komen opdagen, zonder afmelding. Ze is twee weken lang nog verschillende keren gebeld en ge-appt. Daarop kwam steeds geen reactie.

Na drie weken kwam er een appje van Samantha dat het niet goed gaat en of er met spoed een woonplek geregeld kan worden. De straathoekwerker heeft de appjes gelezen, maar kon niet direct reageren. Er komen meer appjes binnen: eerst met alleen een vraagteken en daarna met 'halloooo!!!' en 'reageer dan, je hebt de appjes toch gezien?!'

Hoewel niet gediend van de dwingende toon, is de professional wel akkoord gegaan met een afspraak. Er is nu voor het eerst in drie weken weer face-to-face contact.

Opdracht professional

Je wil Samantha graag helpen, maar haar ook wijzen op gemaakte afspraken en haar manier van communiceren. Maak duidelijk wat jouw grenzen zijn, maar probeer daarbij een goede werkrelatie te behouden.

Reflectie

Professional

- Wat roept de jongere bij je op in je professionele rol?
- Hoe ben je daarmee omgegaan?

Jongere

- Hoe voelde het voor jou als jongere?
- Wat vond je prettig en wat vond je minder prettig?

Observant

- Welke strategie heeft de professional gekozen?
- Bespreek de strategie in het licht van de reflectietool.
- Zijn er verbeterpunten?

Casus 3

Setting: Eerste gesprek (kennismaking / intake) in spreekkamer jeugdadviseur op het mbo

Jongere: Kofi, jongen, 20 jaar

Context: Kofi is aangemeld door de zorgcoördinator. Hij heeft een niveau 2 diploma gehaald op een andere school en gaat nu een niveau 3 opleiding proberen. Kofi is in beeld omdat hij schulden heeft en problemen heeft gehad met politie en justitie. Hij staat in contact met de reclassering en schuldhulpverlening. Sinds een half jaar lijkt hij zaken aardig op de rit te hebben. Maar de mentor en zorgcoördinator denken dat het belangrijk is dat iemand hem begeleidt en kijkt of het op alle gebieden goed *blijft* gaan. Kofi zelf gaat wel naar het gesprek, maar ziet niet in waarom dit nodig is. Het gaat toch goed en zijn ervaringen met hulpverleners zijn niet echt positief.

Opdracht professional

Het voornaamste doel is om vertrouwen op te bouwen. Je wil in ieder geval de kans om in een vervolgspraak samen met Kofi uit te zoeken of en hoe jouw begeleiding voor hem van meerwaarde kan zijn.

Reflectie

Professional

- Wat roept de jongere bij je op in je professionele rol?
- Hoe ben je daarmee omgegaan?

Jongere

- Hoe voelde het voor jou als jongere?
- Wat vond je prettig en wat vond je minder prettig?

Observant

- Welke strategie heeft de professional gekozen?
- Bespreek de strategie in het licht van de reflectietool.
- Zijn er verbeterpunten?

Nabespreken rollenspelen

- Hoe was het?
- Nog nieuwe inzichten/ervaringen opgeleverd?
- Nog nieuwe vuistregels?

Evaluatie(formulier)

Bespreken vervolgtraject

- Randvoorwaarden (organisatorisch, sociaal, financieel)
- Professionalisering in de organisatie

Check ook:

- www.hva.nl/ondersteuningjongeren
- www.inholland.nl/onderzoek/onderzoeksprojecten/participatie-van-jeugdigen/
- Kennisportaal www.neja.nl
- www.opwegnaarvolwassenheid.nl

Bedankt!

Contact: [invoegen naam uitvoerder(s)]